

LÄNSRÄTTEN I
ÖREBRO LÄN

DOM
2008-02-19
Meddelad i
Örebro

Mål nr
2950-07 E
Rotel 6

SÖKANDE

Behandlingshemmet Ulfshyttan AB, 556427-6334
Ulfshyttan 31
781 96 BORLÄNGE

Ombud:

1. Advokaten Fredrik Linder
2. Jur.kand. Emma Berglund
Hamilton Advokatbyrå Stockholm HB
Box 715
101 33 Stockholm

MOTPART

1. Askersunds kommun
Box 7
696 21 Askersund

2. Degerfors kommun
693 80 Degerfors

3. Hallsbergs kommun
694 80 Hallsberg

4. Hällefors kommun
712 83 Hällefors

5. Karlskoga kommun
691 83 Karlskoga

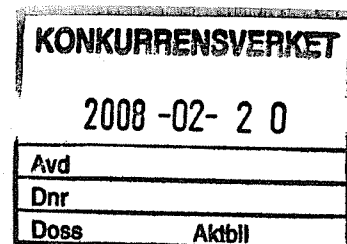
6. Kumla kommun
692 80 Kumla

7. Laxå kommun
695 80 Laxå

8. Lekebergs kommun
716 81 Fjugesta

9. Lindsbergs kommun
711 80 Lindsberg

10. Ljusnarsbergs kommun
714 80 Kopparberg

Dok.Id 43066

Postadress
Box 63
701 41 Örebro

Besöksadress
Drottninggatan 2

Telefon
019-16 77 50
E-post: lansratteniorebro@dom.se

Telefax
019-10 37 40

Expeditionstid
måndag – fredag
08:30-12:00
13:00-15:00

11. Nora kommun
Tingshuset
713 80 Nora

12. Örebro kommun
Upphandlingsenheten
Box 30000
701 35 ÖREBRO

SAKEN

Överprövning enligt lagen(1992:1528) om offentlig upphandling - LOU

BAKGRUND

Kommunerna i Örebro län har gemensamt inlett upphandling för tecknande av ramavtal om behandlingshemsvård m.m. för vuxna missbrukare (dnr 395-07-080) för tiden 2008-01-01—2010-12-31 med möjlighet till förlängning 2x12 månader. Upphandlingen, som administreras av Örebro kommun och som således fått i uppdrag att sköta det praktiska arbetet, har genomförts som en förenklad upphandling enligt 6 kap. LOU. Vid anbudstidens utgång hade totalt 88 anbud inkommit varav 23 avsåg avsnittet "Behandlingshem med behandlingsprogram enligt 12-stegsmodellen, som är aktuell i förevarande mål. Enligt tilldelningsbeslut, som tillställts anbudsgivarna med e-post den 19 november 2007, har kommunerna bl.a. beslutat, var och en för sig, att anta anbud från Hagforsgruppen, Resurs Rehab AB och Rockesholm beträffande behandlingsprogram av nu ifrågavarande slag.

I förfrågningsunderlaget, daterat den 25 maj 2007, anges bl.a. följande.

2.5 Krav på anbudsgivaren

Följande obligatoriska krav skall vara uppfyllda

2.5.3 Anbudsgivarens förmåga och kapacitet

Anbudsgivaren skall också ha en sådan organisation, kapacitet och erfarenhet att denne kan förväntas kunna genomföra uppdraget. För att styrka detta lämnas lämpligen minst tre referenser på liknande uppdrag, ej äldre än två år. Namn, kontaktperson och telefonnummer till referent lämnas på anbudsblanketten för eventuell referenstagning. De upphandlande enheternas egna erfarenheter kan också komma att vägas in i anbudsvärderingen.

2.6 Helt eller delat anbud

Anbud kan lämnas för hela eller delar av upphandlingen, även uppdelning att gälla enbart viss upphandlande enhet kan ske. Avtal kommer att tecknas med flera leverantörer.

2.11 Anbudsprövning

Anbudsprövning sker i två steg:

1. Kvalificering av anbudsgivare, obligatoriska krav på anbudet och efterfrågade tjänster.
2. Anbudsutvärdering

2.11.2 Utvärdering av anbud-utvärderingskriterier

Under förutsättning att inkomna anbud uppfyller kraven enligt punkt 2.11.1 Kvalificering ovan, kommer de anbud att antas som är de för de upphandlande enheterna ekonomiskt mest fördelaktiga med hänsyn tagen till följande rangordnade utvärderingskriterier:

Tidigare behandlingsresultat	50%
Pris per vård dygn och andra eventuella kostnader	30%
Kvalitet på vården samt personalens kompetens	20%

Utvärderingsmetod

En sammanvägd bedömning av ovan redovisade utvärderingskriterier kommer att göras. Anbuden kommer att indelas och bedömas i de grupper som anges i F2 Kravspecifikation, 1 Tjänsten. Kriterierna "Tidigare behandlingsresultat" och "Kvalitet på vården samt personalens kompetens" kommer att bedömas av arbetsgruppen för upphandlingen, som utifrån sin kompetens och erfarenhet gör bedömningen.

Tidigare behandlingsresultat 50%

Den/de anbudsgivare som bedöms ha bästa behandlingsresultat erhåller 20 poäng. Resultaten får värderas i förhållande till målsättning och målgrupp, där det i vissa fall är tillräckligt att nivån bedöms vara tillfredsställande. Här bedöms även rutiner för kvalitetskontroll och systematisk uppföljning. Övriga anbud erhåller en lägre poäng som följer av redovisning och bedömning. Här tas även hänsyn till arbetsgruppens samlade erfarenhet, samråd och erfarenheter i upphandlande kommuner, oberoende utvärderingar samt referenser. De uppnådda poängen i varje anbud multipliceras med vikten 50%.

Pris per vård dygn och andra eventuella kostnader 30%.

Det anbud som innebär det lägsta priset erhåller 20 poäng. Övriga anbud erhåller en lägre poäng som blir följd av den procentuella skillnaden gentemot det lägsta priset. Anbud som är mer än dubbelt så dyrt som anbudet med lägsta pris, kan komma att förkastas. Den uppnådda poängen i varje anbud multipliceras med vikten 30%.

Kvalitet på vården samt personalens kompetens 20%.

Den/de anbudsgivare som bedöms ha bästa kvalitet och kompetens erhåller 20 poäng. Detta får bedömas i förhållande till behov och målsättning, där det i vissa fall är tillräckligt att nivån bedöms vara tillfredsställande. Även former och rutiner för samverkan med placerande kommun och anhöriga bedöms. Övriga anbud erhåller en lägre poäng som följer av redovisning och bedömning. Här tas även hänsyn till arbetsgruppens samlade erfarenhet, samråd och erfarenhet i upphandlande kommuner, oberoende utvärderingar samt referenser.

Den uppnådda poängen i varje anbud multipliceras med vikten 20%.

De anbud som efter summering erhåller den högsta poängsumman kommer att betraktas som den ekonomiskt mest fördelaktiga och därmed väljas i enlighet med reglerna i LOU.

YRKANDE

Behandlingshemmet Ulfshyttan AB (nedan Ulfshyttan) har ansökt om överprövning av upphandlingen och yrkat i första hand att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse gjorts innebärande att Ulfshyttans anbud skall utvärderas på nytt och i andra hand att upphandlingen skall göras om. Till grund för sin ansökan har Ulfshyttan åberopat följande. De upphandlande enheterna har felaktigt utvärderat Ulfshyttans anbud och därmed handlat i strid mot likabehandlingsprincipen och transparensprincipen samt 1 kap. 4§ LOU. Utvärderingsmodellen i anbudsinvitan är otydligt utformad och strider mot transparensprincipen och 1 kap. 4§ LOU. Den otydliga utvärderingsmodellen i Anbudsinvitan innebär risk för diskriminering av

anbudsgivarna. Ulfshyttan kan komma att lida skada enligt 7 kap. 2§ LOU, eftersom det av goda skäl kan antas att Ulfshyttan vid en korrekt genomförd anbudsutvärdering skulle ha antagits som leverantör i upphandlingen.

Kommunerna har bestritt bifall till sökandens talan.

Länsrätten har den 29 november 2007 på yrkande av Ulfshyttan beslutat att den inledda upphandlingen av behandlingshemsvård m.m. såvitt gäller behandlingsprogram enligt 12-stegsmodellen tills vidare inte får avslutas.

DOMSKÄL

Till utveckling av sin talan har Ulfshyttan anfört i huvudsak följande. Ulfshyttan inkom med anbud avseende en av de fem delarna i upphandlingen, nämligen behandlingsprogram enligt 12-stegsmodellen. Av bilaga till tilldelningsbeslutet benämnd "Viktning" framgår bl.a. följande vad gäller poängsättning och viktning av de tre anbudsgivarna som antagits i upphandlingen jämförda med Ulfshyttans poäng.

Behandlingsresultat	Pris	Kvalitet
Hagforsgruppen 19	20	10
Resurs 19	15	17
Rockesholm 19	10	20
Ulfshyttan 5	15	5

Viktning	Pris	Kvalitet	Totalt
Behandlingsresultat			
Hagforsgruppen 9,50	6,00	2,00	17,50
Resurs 9,50	4,50	3,40	17,40
Rockesholm 9,50	3,00	4,00	16,50
Ulfshyttan 2,50	4,50	1,00	8,00

Bedömningen av Behandlingsresultat och Kvalitet skall, enligt vad som anges under punkt 2.11.2 i förfrågningsunderlaget ske med "*hänsyn till arbetsgruppens samlade erfarenhet, samråd och erfarenheter i upphandlande kommuner, oberoende utvärderingar samt referenser*". Utvärdering av referenser skall alltså ske. Ulfshyttan har i sitt anbud hänvisat till tre referens. Enligt uppgift från Jan-Åke Nygren, som ingått i utvärderingsgruppen och som varit ansvarig för utvärderingen av Ulfshyttan, hade han emellertid inte kontaktat de referenter som uppgivits i Ulfshyttans anbud. De åberopade referenserna har haft patienter placerade på Ulfshyttan under den senaste tiden och är väl förtrodda med förhållandena på behandlingshemmet i dagsläget. Om kommunerna hade kontaktat åberopade referenser hade utvärderingen säkerligen blivit en annan. Kommunerna har inte gjort en korrekt utvärdering av Ulfshyttans anbud. Anbudsutvärderingen strider mot transparensprincipen, likabehandlingsprincipen samt 1 kap. 4§ LOU. Jan-Åke Nygren uppgav vidare att det ryktats att det inte stått rätt till vid behandlingshemmet och att han därför kontaktat Länsstyrelsen Dalarna för att höra sig för om Ulfshyttan. Länsstyrelsen skall då bl.a. ha givit honom signaler om att läget var osäkert på behandlingshemmet. Vidare har Länsstyrelsen enligt Jan-Åke Nygren uppgivit att det har kommit in fler anmäl-

ningar mot behandlingshemmet än vad Ulfshyttan har kännedom om. Ulfshyttan ifrågasätter därför dessa uppgifter.

Av bilaga A1 till Ulfshyttans anbud framgår att Ulfshyttan erbjuder mycket kompetent och erfaren personal. Detta tycks Kommunerna inte ha tagit hänsyn till. Om de upphandlande enheterna hade gjort en korrekt utvärdering av Ulfshyttans anbud, hade Ulfshyttan i vart fall erhållit högre totalpoäng än Rockesholm och således antagits i Upphandlingen. - Den utvärderingsmetod som anges i punkt 2.11.2 i anbudsinbjudan är närmast att likna vid en fri prövningsrätt som strider mot 1 kap. 4§ LOU. Utvärderingsmodellen i anbudsinbjudan medför att anbudsgivaren svårligen kan bedöma vad kommunerna kommer att beakta vid utvärderingen. Kravet på transparens enligt 1 kap. 4§ LOU är därmed inte uppfyllt. Risk har även förelegat för otillåten diskriminering av anbudsgivarna i upphandlingen då de upphandlande enheterna i princip kunnat lägga vilka omständigheter de önskat till grund för utvärderingen. Utvärderingsmodellen kan ifrågasättas än mer när kommunerna, som angivits ovan, inte har bedömt Ulfshyttans referenser, vilket enligt anbudsinbjudan skulle ha skett. Det går heller inte att av tilldelningsbeslutet eller bilagorna till detta utläsa vad kommunerna har lagt till grund för sin bedömning.

Kommunerna har till stöd för sitt bestridande anfört i huvudsak följande. De i förfrågningsunderlaget angivna utvärderingskriterierna har bedömts av en arbetsgrupp som bestått av nio personer. Sju av arbetsgruppens medlemmar kommer från länets kommuner. De är verksamma inom socialtjänsten i sina respektive kommuner, oftast som enhetschefer eller avdelningschefer med direkt ansvar för placeringsverksamhet. Flera har medverkat i tidigare upphandlingar. En annan person ansvarar vid Regionförbundet Örebro län för frågor inom social välfärd. Han har också mycket lång erfarenhet inom socialtjänsten, bl.a. som socialchef. Den nionde medlemmen har arbetat elva år med upphandlingsverksamhet och har tidigare bl.a. tolv års erfarenhet från arbete inom socialtjänsten. Arbetsgruppen besitter således mycket väl den kompetens som krävs för uppdraget. – Ulfshyttan har påstått att det vid utvärderingen av anbuderna inte tagits hänsyn till lämnade referenser. I F1 Anbudsfrågan, 2.5.3. Anbudsgivarens förmåga och kapacitet, anges bl.a. ”namn, kontaktperson och telefonnummer till referent lämnas på anbudsblanketten för eventuell referenstagning.” Skrivningen ”eventuell referenstagning” används för att visa att det inte varit avsikten att kontakta samtliga lämnade referenser i de 88 anbuderna. Kommunerna tillbakavisar därför sökandens påstående att utvärderingen av Ulfshyttans anbud ej varit korrekt i denna del. – Arbetsgruppen kände till att förhållandena på behandlingshemmet Ulfshyttan varit instabila och att det fanns uppgifter om allvariga missförhållanden. Örebro kommun hade relativt nyligen haft en placering som inte givit önskat resultat. Att i det läget ta kontakt med tillstånds- och tillsynsmyndigheten måste anses som en rimlig och naturlig åtgärd, då ramavtalet syftar till ett långsiktigt samarbete. Arbetsgruppen tog genom Jan-Åke Nyström kontakt med Ann-Sofi Tufvesson vid Länsstyrelsen Dalarna

som informerade om att Länsstyrelsen i september 2006 genomfört tillsyn efter anmälan om missförhållanden och turbulens på hemmet. Ytterligare anmälningar inkom under våren och sommaren 2007, som även resulterade i att verksamhetschefen fick lämna sitt uppdrag p.g.a. bristande kompetens. Kommunerna åberopar härvidlag dels ett yttrande från Socialförvaltning Öster i Örebro, dels ett av Socialförvaltningen i Nora kommun avgivet yttrande, vilka ingivits i målet. – Sista datum för att inkomma med anbud var 2007-08-14, varefter utvärderingen av inkomna anbud omedelbart påbörjades. Uppgifterna om missförhållanden på Ulfshyttan var således synnerligen relevanta. Handläggningen strider inte mot LOU eller gemenskapsrätten. Sökanden påstår att kommunerna inte vid poängbedömningen tagit hänsyn till att Ulfshyttan har mycket kompetent och erfaren personal. Informationen från Länsstyrelsen Dalarna och erfarenheterna från Örebro kommun bedömdes dock så graverande att det inte motiverade någon högre poäng vad gäller kvalitetskriteriet. Sökanden kritiserar vidare den utvärderingsmetod som redovisats i anbudsförfrågan vad gäller kriterierna om behandlingsresultat och kvalitet. Denna har tydligt beskrivits i anbudsförfrågan men inte ifrågasatts under anbudstiden, vare sig av Ulfshyttan eller någon annan presumtiv anbudsgivare, trots uppmaningen att ”påtala eventuella fel eller oklarheter i anbudsunderlaget under anbudstiden” (F1 Anbuds-inbjudan, p 1.4). Kommunernas utvärdering har skett på det sätt som är normalt i upphandlingssammanhang gällande denna typ av tjänst. Det borde rimligen ankomma på kommunerna själva att välja former för detta. Det har inte funnits anledning att här ställa särskilda formkrav. Kommunerna anser att den gjorda upphandlingen skett på ett riktigt och lagenligt sätt. Skulle länsrätten vid sin granskning finna att någon brist förekommit har denna inte varit av sådant slag att kravet på affärsmässighet blivit åsidosatt. De gemenskapsrättsliga principerna såsom icke-diskriminering, likabehandling, transparens (öppenhet och förutsebarhet) har ej heller blivit åsidosatta.

Ulfshyttan har genmält i huvudsak följande. Kommunerna har när det gäller underlåtenheten att kontakta angivna referenser hänvisat till punkten 2.5.3 i anbuds-inbjudan, vilken redovisar kraven på anbudsgivarna för att gå vidare till anbudsutvärderingen. Ulfshyttans anbud har ansetts uppfylla dessa krav. Det är utvärderingsfasen som Ulfshyttan anser att kommunerna hanterat felaktigt genom att vid utvärderingen underlåta den referenstagnation som föreskrivs i punkt 2.11.2. Beträffande utvärderingskriteriet ”Tidigare behandlingsresultat har anbudsgivarna valt att presentera resultaten på olika sätt i anbuden. På sid. 6 i Ulfshyttans anbud anges att under 2006 genomförde 57% av patienterna sin behandling framgångsrikt och enligt planering. På sid. 9 i Resurs’ anbud anges att 60,6% av patienterna fullgjorde sin behandling under 2006. På sid. 7 i Rockesholms bilaga med statistik anges att drogfrihet totalt bland patienter, som fullföljt behandlingen 2002-12-31—2006-12-31, var 51%. På sid. 5 i Hagfors-gruppens anbud anges att mer än 75% av patienterna har fullföljt sin behandling de senaste åren. Det skall vidare noteras att Ulfshyttan, till skillnad från de vinnande anbudsgivarna, vänder sig till en mycket svår målgrupp, som behöver längre behand-

lingstid. Eftersom det är svårare att få en patient att fullfölja en lång behandling jämfört med en kort, framstår Ulfshyttans behandlingsresultat som mycket gott. Ulfshyttan ifrågasätter därför kommunernas utvärdering. Ulfshyttan vidhåller att det inte framgår av anbudsinvjudan att utlåtanden från externa myndigheter skulle inhämtas men kan vitsorda att behandlingshemmet tidigare haft vissa problem. En ny ledning har dock tillsatts och problemen har åtgärdats. Sedan länsstyrelsen den 2 januari 2007 beslutat att dra in Ulfshyttans tillstånd, hävde Länsstyrelsen beslutet redan efter fem arbetsdagar med anledning av att det var felaktigt. Under 2007 inkom endast två anmälningen mot Ulfshyttan, nämligen den 13 augusti och den 20 augusti 2007, vilka gjordes av två före detta patienter som skrivits ut från behandlingshemmet och återfallit i missbruk och kriminalitet. Länsstyrelsen godtog Ulfshyttans förklaringar i ett beslut den 5 september 2007. Ulfshyttan anser att kommunerna frångått punkten 2.11.2 i anbudsinvjudan även när Ulfshyttans personal utvärderats.

Eventuella tidigare problem skall inte läggas Ulfshyttan eller dess nuvarande personal till last vid utvärderingen, eftersom Ulfshyttan åtgärdat de punkter som länsstyrelsen tidigare haft synpunkter på. Ulfshyttan har i dagsläget en stabil organisation, kompetent personal med lång erfarenhet, vilket en referenstagning hade kunnat påvisa. – Avslutningsvis påtalas att det inte finns något krav i LOU på att anbudsgivare skall invända mot utformningen av en anbudsinvjudan innan anbudstiden gått ut.

Kommunerna har avslutningsvis anfört i huvudsak följande. Anledningen till att de av Ulfshyttan angivna referenterna inte kontaktades var att arbetsgruppen kände till de allvarliga missförhållandena på Ulfshyttan, delvis av egen erfarenhet. Dessa bekräftades vid kontakter med Länsstyrelsen Dalarna. De senaste tre anmälningarna till tillsynsmyndigheten sammanfaller i tiden med anbudsutvärderingen. Arbetsgruppen fann det i detta läge inte meningsfullt att gå vidare med eventuella referenskontakter, då dessa sannolikt inte skulle förbättrat arbetsgruppens förtroende för sökandes förmåga att på ett tillfredsställande sätt fullgöra behandlingssuppdragen. – *Erhållna poäng* grundas även på kommunernas erfarenheter och förtroende och inte enbart på jämförelse mellan i anbudan angivna procenttal. – Ulfshyttan påstår att man, *till skillnad från de vinnande anbudsgivarna*, vänder sig till en mycket svår målgrupp. Kommunerna ifrågasätter hur sökanden kan hävda att man har ingående kunskap om andra vårdgivares patienters problembild. Kommunernas köp av behandlingshemsvård blir enbart aktuell vid konstaterad svår social problematik. – Kommunerna vidhåller att sökandens poäng är rimlig och att anbudet fått en rättvis och korrekt behandling. Som framgår av tidigare ingiven och åberopad utvärdering har åtta anbudsgivare erhållit högre poäng än Ulfshyttan, som därför varit poängmässigt långt ifrån att tilldelas något ramavtal. Denna förutsättning kvarstår i överprövningsmålet. – Beträffande kommunernas kontakter med Länsstyrelsen Dalarna finner kommunerna det märkligt att sökanden benämner tillstånds- och tillsynsmyndigheten ”extern myndighet” och ifrågasätter att kommunerna funnit anledning att ta kontakt för klarläggande, samtidigt som sökanden

själv vitsordar att problem förekommit. Det fanns heller ingen anledning att under utvärderingen kommunicera informationen från tillsynsmyndigheten med sökanden. Sammanfattningsvis bygger anbudsutvärderingen på kommunernas erfarenheter av sökanden, som bekräftats vid kontakter med tillsynsmyndigheten – Beträffande utvärderingen av Ulfshyttans personal gör sökanden gällande att eventuella tidigare problem inte skall läggas Ulfshyttan eller Ulfshyttans nuvarande personal till last. Sista dag att inkomma med anbud var 2007-08-14, varefter utvärderingen av inkomna anbud påbörjades, Det finns alltså ett tidsmässigt samband med tillsynsmyndighetens utredning och Ulfshyttans omstruktureringar i ledningen. – Kommunerna tillbakavisar vidare påståendet att bedömningen varit skönsmässig, utan hävdar att den bygger på kunskap och mångårig erfarenhet hos arbetsgruppen. Kommunernas utvärdering har skett på det sätt som är normalt i upphandlingssammanhang gällande denna typ av tjänst. Det har inte funnits anledning att här ställa särskilda formlkrav.

DOMSKÄL

Enligt 1 kap. 4 § LOU skall upphandling göras med utnyttjande av de konkurrensmöjligheter som finns och även i övrigt genomföras affärsmässigt. Anbudsgivare, anbudssökande och anbud skall behandlas utan ovidkommande hänsyn.

I 6 kap. 12 första stycket LOU anges att en upphandlande enhet skall anta antingen 1. det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga, eller 2. det anbud som har lägst anbudspris.

Vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet, skall enheten ta hänsyn till samtliga omständigheter såsom pris, leveranstid, driftskostnader, kvalitet, estetiska, funktionella och tekniska egenskaper, service, tekniskt stöd, miljöpåverkan m.m. Enheten skall i förfrågningsunderlaget eller i annonsen om upphandling ange vilka omständigheter den tillmäter betydelse. Omständigheterna skall om möjligt anges efter angelägenhetsgrad, med den viktigaste först.

I 7 kap. 2 § LOU föreskrivs att om den upphandlande enheten har brutit mot 1 kap. 4 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, skall rätten besluta att upphandlingen skall göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Länsrätten gör följande bedömning.

Den grundläggande principen för alla upphandlingsformer är att upphandlingen skall utföras affärsmässigt enligt 1 kap. 4 § LOU. Härmed menas att de gemenskapsrättsliga principerna om likabehandling, icke-diskriminering, öppenhet, förutsebarhet och proportionalitet iakttas.

Det är den upphandlande enheten som bestämmer hur upphandlingen skall utformas. Enheten har härvid ett betydande utrymme för en skönsmässig bedömning ifråga om vilka krav och kriterier den vill ange i förfrågningsunderlaget som grund för sitt beslut att tilldela ett kontrakt. Förutsättningen är – i enlighet med vad som följer av gemenskapsrättsliga principer – att kraven är proportionella och har anknytning till det som upphandlas samt att de inte är diskriminerande. När enheten har fastställt de krav och kriterier som den vill tillämpa och sänt ut förfrågningsunderlaget, äger den i princip inte rätt att vid anbudsutvärderingen frångå de ställda kraven eller göra några skönsmässiga bedömningar. Vid utvärderingen har den upphandlande enheten att bedöma hur väl anbudsgivarna enligt sina anbud uppfyller de i förfrågningsunderlaget angivna kraven och kriterierna.

Av EG-domstolens dom den 18 oktober 2001 i mål C-19/00, SIAC Construction, framgår att tilldelningskriterierna skall vara formulerade på ett sådant sätt att alla rimligt informerade och normalt omsorgsfulla anbudsgivare kan tolka kriterierna på samma sätt samt att dessa kriterier, vid prövningen av anbudet, skall tillämpas objektivt och enhetligt på samtliga anbudsgivare. Regeringsrätten har uttalat (se RÅ 2002 ref 50) att även förfrågningsunderlag som inte är optimalt utformat får godtas under förutsättning att de principer som bär upp LOU och gemenskapsrätten inte träds för när. Dessa principer gäller som ovan nämnts likabehandling, icke-diskriminering, öppenhet (transparens), förutsebarhet, ömsesidigt erkännande och proportionalitet. Exempel på transparens är att förfrågningsunderlaget skall vara fullständigt och tydligt. Det är också viktigt att leverantören genom förfrågningsunderlaget får klart för sig vad den upphandlande enheten tillmäter betydelse vid upphandlingen.

Av kommunernas anbudsunderlag framgår att anbudsprövningen omfattar tre steg. Först sker en kvalificering av anbudsgivare genom en prövning av vilka som uppfyller de krav som ställs på anbudsgivare och anbud samt efterfrågade tjänster enligt förfrågningsunderlaget. Därefter antas som leverantör den vars anbud är det ekonomiskt mest fördelaktiga.

Ulfshyttans anbud har kvalificerats till anbudsutvärderingen.

I anbudsunderlaget anges utvärderingskriterierna i rangordning, dessas viktning och poängsättning. Syftet härmed är att så långt det går försäkra sig om att bedömningen sker objektivt. De angivna kriterierna skall vara så pass tydligt utformade att prövningen kan göras rättvist och objektivt. I sakens natur ligger att kriteriet kvalitet inte kan beskrivas i mätbara termer. Ett tilldelningskriterium måste dock för att uppfylla likabehandlingsprincipen möjliggöra att en verklig kontroll kan ske av att den information som lämnas i anbudet är korrekt. Det är inte tillåtet att vid utvärderingen använda sig av någon slags fri prövningsrätt. Något hinder mot att en upphandlande enhet använder egen erfarenhet eller kännedom om anbudsgivarna föreligger inte, men omdömet måste ha saklig grund. Självfallet bör

denna erfarenhet inte ligga för långt bakåt i tiden och i övrigt vara relevant för den aktuella upphandlingen. Likaså måste erfarenheterna vara av betydelse (proportionalitetsprincipen) och ha samband med den upphandlande tjänsten. Någon skyldighet för kommunerna i detta fall att vända sig till de referenser, som Ulfshyttan anvisat, föreligger inte.

Av handlingarna i målet framgår att Länsstyrelsen Dalarna kontaktats av kommunernas arbetsgrupp, som valts att göra anbudsutvärderingen, sedan arbetsgruppen fått kännedom om missförhållanden och att situationen på Ulfshyttan var otillfredsställande på grund av personalkonflikter, att Länsstyrelsen efter en översyn 2007-01-02 beslutat att dra in tillståndet för verksamheten på Ulfshyttan, att Länsstyrelsen 2007-01-09 beslutat upphäva beslutet om förbud mot fortsatt verksamhet vid Ulfshyttan p.g.a. att Länsstyrelsen i sitt föreläggande inte varit tillräckligt tydlig om vilka åtgärder som måste vidtas för att säkerställa kvalitet och säkerhet i verksamheten. Länsstyrelsen avsåg att återkomma med föreläggande där åtgärderna var preciserade. Vidare framgår att Länsstyrelsen 2007-05-07 och 2007-08-27 meddelat nya tillståndsbeslut med byte av föreståndare, vilket ansetts som väsentliga förändringar. Länsrätten finner att arbetsgruppens åtgärd att kontakta Länsstyrelsen i dess egenskap av tillstånds- och tillsynsmyndighet varit högst befogad för att kontrollera att arbetsgruppens egen uppfattning vilar på saklig grund och varit tidsmässigt relevant. Det förhållandet att arbetsgruppen valt att inte kontakta de av Ulfshyttan angivna referenterna får därvid godtagas.

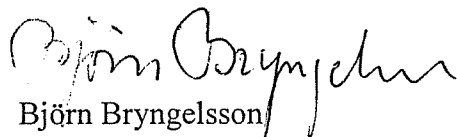
Enligt länsrättens mening får utvärderingskriterierna i förfrågningsunderlaget anses tillräckligt tydligt angivna för att anbudsgivarna skall veta vad kommunerna tillmäter betydelse och för att anbudsgivarna skall kunna avge korrekta anbud. Vidare har Ulfshyttan inte gjort sannolikt att kommunernas utvärderingsgrupp felaktigt utvärderat Ulfshyttans anbud eller att arbetsgruppen eljest förfarit i strid mot 1 kap. 4§ LOU och de gemenskapsrättsliga principerna.

DOMSLUT

Länsrätten avslår Behandlingshemmet Ulfshyttan AB:s ansökan om åtgärder enligt lagen om offentlig upphandling.

Länsrättens interimistiska beslut 2007-11-29 gäller inte längre.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1d)

Björn Bryngelsson

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till Kammarrätten i Jönköping.

Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

